

Lovforslag nr. L 75. Fremsat den 29. oktober 1998 af forskningsministeren (Jan Trøjborg)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, lov om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser og lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål

(Deregulering af tekniske krav til fællesantenneanlæg, typegodkendelse af radiokommunikationsudstyr, erstatningsfastsættelse ved skader på telekabler m.v.)

§ 1

I lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 138 af 19. februar 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 3, ændres »det offentlige telenet« til: »de offentlige telenet«.

2. I § 3, stk. 3, ændres »jf. § 5, nr. 3« til: »jf. § 5, nr. 2«.

3. I § 5, ændres »det offentlige telenet« til: »de offentlige telenet«.

4. § 5, nr. 1, 4 og 5, ophæves.

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 1 og 2.

§ 2

I lov nr. 394 af 10. juni 1997 om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Loven finder endvidere anvendelse på frekvensanvendelsen i faste telenet, i det omfang det er nødvendigt for at beskytte mod utilsigtet udstråling fra disse anlæg, jf. kapitel 8 a.«

2. I § 25 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. For radioanlæg, der ikke er omfattet af stk. 1, kan Telestyrelsen fastsætte regler om typegodkendelse direkte på grundlag af standarder vedtaget af anerkendte internationale standardiseringsorganer.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

3. Efter § 25 indsættes:

»Kapitel 8 a

Beskyttelse mod utilsigtet udstråling fra faste telenet

§ 25 a. Telestyrelsen kan fastsætte tekniske bestemmelser om anvendelse af radiofrekvenser i faste telenet, i det omfang det er nødvendigt for at sikre imod utilsigtet udstråling fra disse anlæg med risiko for forstyrrelser af radiobaserede tjenester.

Stk. 2. I tekniske bestemmelser som nævnt i stk. 1 kan indgå forbud mod anvendelse af visse frekvenser, hvis anvendelse i faste telenet må antages at udgøre en særlig begrundet risiko for forstyrrelse af samfundsvigtige radiobaserede telekommunikationstjenester.«

4. I § 28, stk. 7, indsættes efter »radioanlæg«: »eller anvendelsen af radiofrekvenser i faste telenet«.

§ 3

I lov nr. 393 af 10. juni 1997 om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ved taksationskommissionens afgørelse af erstatningsspørgsmålet, jf. stk. 2, kan taksationskommissionen træffe beslutning om, at den pågældende udbyder af offentlige telenet skal stille et beløb som sikkerhed til dækning af

et eventuelt højere erstatningsbeløb fastsat ved dom.«

2. § 4, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Er skadevolder en privat arealejer, en forpagter af arealet eller ejeren eller forpagterens ansatte eller medhjælp, og sker skaden på den private arealejers eller det forpagtede areal, begrænses erstatningen efter stk. 1. Telestyrelsen fastsætter nærmere regler om, hvilket beløb der maksimalt kan ydes i erstatning.«

3. I § 6 indsættes efter »Telekabler«: », der nedlægges i privat ejendom,«.

§ 4

Loven træder i kraft den 1. januar 1999.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget udgør et samle-lovforslag, og indeholder således forslag til ændring af en række love på teleområdet. Sigtet er 1) en deregulering af de tekniske krav til fællesantenneanlæg ved ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, 2) udbygning af Telestyrelsens muligheder for at typegodkende radiokommunikationsudstyr, og 3) visse mindre ændringer i lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål, og de heri indeholdte bestemmelser om erstatningsbegrænsning og tinglysning.

A. De gældende regler

Forskningsministerens hjemmel til at fastsætte regler vedr. den tekniske indretning af fællesantenneanlæg findes i lovebekendtgørelse nr. 148 af 19. februar 1998 om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Det følger af § 5 i nævnte lov, at forskningsministeren bl.a. fastsætter en række teknisk orienterede forskrifter om fællesantenneanlæg. I forskrifterne kan der fastsættes bestemmelser om, at der kræves tilladelse til oprettelse, udbygning, indretning og benyttelse af fællesantenneanlæg, samt krav til den tekniske udførelse og godkendelse af fællesantenneanlæg, herunder krav om typegodkendelse eller typeregistrering af det anvendte materiel. Endvidere indeholder den gældende lov hjemmel til fastsættelse af gebyrer til dækning af de udgifter, som er forbundet med administrationen af § 5 og de i medfør heraf fastsatte bestemmelser.

Den gældende bekendtgørelse om fællesantenneanlæg, bekendtgørelse nr. 72 af 27. januar 1994, som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 370 af 2. juni 1997, er udstedt i medfør af §§ 5, 5 a, 5 b, 6 og 76, stk. 2, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. Med hjemmel i bekendtgørelsen er der af Telestyrelsen udstedt en række tekniske detailbestemmelser om indretningen af fællesantenneanlæg.

Med hensyn til reglerne om typegodkendelse af radiokommunikationsudstyr fremgår de gældende regler af § 25, stk. 1, i lov om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser. Heraf fremgår, at Telesty-

relsen kan fastsætte tekniske bestemmelser, herunder regler for typegodkendelse m.v. for radioanlæg, der anvendes i henhold til lovens §§ 13 og 14, dvs. radioanlæg, som der i den danske frekvensplan er afsat radiofrekvenser til, og hvor der er fastsat tekniske bestemmelser om kravene til det pågældende udstyr, samt regler om hvorvidt tilladelser skal tildeles som individuelle tilladelser eller som generelle tilladelser (i praksis via en bekendtgørelsesregulering af kravene til det pågældende udstyrs anvendelse m.v.). Hvis et radioanlæg ikke er forudsat anvendt i Danmark, f.eks. fordi der ikke er afsat radiofrekvenser til denne type tjenester i den danske frekvensplan, kan Telestyrelsen derimod i dag ikke typegodkende radioanlægget.

Lovgrundlaget for den eksisterende regulering af graveadgang og ekspropriation til telekommunikationsformål udgøres af lov nr. 393 af 10. juni 1997 om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål.

B. Baggrunden for og indholdet af lovforslaget

1. Teknisk deregulering af fællesantenneanlæg

Fællesantenneområdet har gennem mange år været præget af en meget indgående teknisk detailregulering. Reguleringen bygger på såvel et sæt tekniske regler som et tilladelsessystem.

Reguleringen af de tekniske forhold på fællesantenneområdet gennem tekniske bestemmelser og fællesantennebekendtgørelsen har bl.a. haft til formål at sikre brugeren en god signalkvalitet, at støtte (den teknisk ukyndige) ejer af anlægget overfor installatøren, at vejlede installatører af fællesantenneanlæg og at forebygge uønsket og skadelig udstråling, som kan forstyrre andre tjenester. Telestyrelsens regulerings- og tilsynsindsats har samtidig haft den konsekvens, at man som teknisk ukyndig ejer af et fællesantenneanlæg i stor udstrækning har kunnet spare udgifter til ekstern rådgivning fra rådgivende ingeniører m.v. vedr. den tekniske opbygning af fællesantenneanlægget.

Regulering til varetagelse af disse hensyn er unik for fællesantenneområdet, idet tilsvarende tekniske

krav i dag ikke rettes mod andre faste telenet, såsom telefoninet, øvrige bredbåndnet, datakommunikationsnet m.v. For så vidt angår disse typer anlæg overlades det tekniske ansvar for funktionsdygtighed, driftssikkerhed og interoperabilitet således til markedet, med mulighed for at sikre sig professionel bistand fra rådgivende ingeniører m.v., hvis man som boligforening eller lignende ønsker at etablere egen teleinfrastruktur. Denne udvikling er en naturlig følge af liberaliseringen af telesektoren, og bør videreføres også til fællesantenneområdet.

Samtidig er der i dag en klar tendens til, at fællesantenneanlæggene i stigende omfang smelter sammen med de øvrige telenet. Dette gør yderligere den ovenfor nævnte reguleringsmæssige forskel uholdbar. En teknisk deregulering af fællesantenneområdet må forventes at stimulere udvikling af nye tjenester og faciliteter i disse net, samt en hurtigere og mere dynamisk ibrugtagning af nye net-teknologier der tilgodeser den stigende efterspørgsel efter forskellige former for kombinerede tele-, IT- og radio/tv-produkter.

Endelig ville der være en række EU-retlige problemer forbundet med opretholdelse af den gældende regulering, jf. også afsnit D nedenfor.

Det foreslås derfor at ophæve den hidtidige tekniske regulering af etableringen af fællesantenneanlæg.

En ophævelse vil fjerne det grundlæggende misforhold mellem den nuværende fællesantenneregulering, og den åbne adgang, der med vedtagelse af trin 2-lovpakken i 1996-1997 er skabt, for så vidt angår de øvrige dele af teleinfrastrukturmarkedet, hvor enhver i dag, uden geografisk begrænsning, kan opbygge net og udbyde alle former for teletjenester.

Dereguleringen af de tekniske krav til fællesantenneanlæg sker i praksis ved, at hjemmelen til den gældende regulering af tekniske forhold, som fremgår af § 5 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed med tilhørende bekendtgørelse om fællesantenneanlæg, ophæves. Herved bortfalder den eksisterende tilladelses-, typegodkendelses- og kontrolordning, og den omfattende tekniske regulering af fællesantenneområdet ophæves.

Det er hensigten i et vist omfang at erstatte den bindende regulering af, hvordan fællesantenneanlæg teknisk skal indrettes, med en ikke-bindende vejledning fra Telestyrelsen med tekniske anbefalinger.

Som en konsekvens af, at den tekniske regulering ophæves, ophæves også hjemmelen til at opkræve gebyrer for tilladelser m.v. Se også nedenfor om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget.

Ophævelsen af den tekniske regulering aktualiserer et potentielt problem, som ikke alene omhandler fæl-

lesantenneanlæg, men også andre former for faste, kabelbaserede telenet. I forbindelse med fremføring af telesignaler i faste telenet, anvendes der internt i disse net radiofrekvenser. Disse kan være årsag til forstyrrelser. Det er derfor nødvendigt via regulering at sikre mulighed for at beskytte radiobaserede net og tjenester mod utilsigtet udstråling fra sådanne faste net (uanset hvilken teknologi disse er baseret på, hvad der transporteres gennem disse net eller disses båndbredde). Manglende regulering kan medføre risiko for alvorlige forstyrrelser af bl.a. frekvenser, der benyttes af politiet og forsvar, nød- og redningstjenester, togkommunikation, flykommunikation og flynavigation. For nød- og redningstjenester og i særdeleshed fly- og togkommunikation kan forstyrrelse af sådanne tjenester betyde fare for, at der opstår livstruende situationer.

Den hidtidige tekniske regulering og de krav, der heri har været stillet til fællesantenneanlæg, har bl.a. sikret radiobaserede net og tjenester mod skadelige forstyrrelser på grund af udstråling fra disse faste telenet. Der er fortsat behov for at kunne stille krav om, at anvendelsen af frekvenser i bl.a. fællesantenneanlæg sker sådan, at radiobaserede tjenester beskyttes mod forstyrrelser. Der er desuden et potentielt behov for at kunne stille samme type krav til andre faste telenet, uanset om disse anvendes til telefoni, datakommunikation, transport af radio/tv, eller en kombination heraf. Dette behov er øget som følge af dereguleringen på det tekniske område af telesektoren i øvrigt, og den ubegrænsede adgang der i dag er til at etablere sig som udbyder af den ene eller den anden form for faste telenet.

Lovforslaget indeholder derfor et forslag om, at der i lov om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser indføres en generel hjemmel til at fastsætte tekniske bestemmelser med henblik på at sikre imod utilsigtet udstråling på grund af frekvensanvendelsen i faste telenet. Den foreslåede hjemmel giver Telestyrelsen adgang til fortsat at fastsætte tekniske forskrifter for frekvensanvendelsen i sådanne faste telenet.

Af de øvrige bestemmelser i lov om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser følger, at Telestyrelsen fører tilsyn med overholdelsen af forskrifter fastsat i medfør af loven, og at Telestyrelsen via påbud og dagbøder kan gennemtvinge overholdelsen af afgørelser som styrelsen som tilsynsmyndighed træffer. Telestyrelsen kan desuden kræve driften af radioanlæg, der forstyrrer samfundsvigtig radiokommunikation, standset øjeblikkeligt. Denne bestemmelse foreslås med lovforslaget udvidet til også at omfatte frekvensanvendelsen i faste telenet.

2. Den fremtidige sikring af den tekniske kvalitet af fællesantenneanlæg

Det særlige forhold, der traditionelt har kendetegnet fællesantenneområdet, er mange (teknisk ukyndige) anlægsejere og småinstallatører med begrænset teknisk indsigt, hvilket har ført til, at man fra dele af fællesantennebranchen har efterlyst bl.a. en fortsat vejledningsindsats fra Telestyrelsens side vedrørende etableringen af solide og velgennemtænkte fællesantenneløsninger.

Det er hensigten at imødekomme denne anmodning, og Telestyrelsen vil således i en overgangsperiode forestå udarbejdelse af vejledende tekniske retningslinier i tæt samarbejde med branchen, således som det også hidtil er sket i forbindelse med udarbejdelse af bindende tekniske forskrifter. Det vil herefter være op til branchen selv at udbygge og vedligeholde retningslinierne.

Det forudsættes endvidere, at vejledningen vil kunne gøres almindeligt kendt, bl.a. gennem et samarbejde med organisationerne på fællesantenneområdet.

Til at supplere de ovenfor nævnte vejledende tekniske retningslinier bør det i brancheregii overvejes, om der er behov for at gennemføre initiativer (frivillige ordninger), eksempelvis i form af oprettelse af en egentlig brancheforening og en tilhørende intern autorisationsordning, en kollektiv forsikringsordning, og eventuelt en opmandsinstitution eller et forbrugerklagenævn.

Med den eksisterende tekniske regulering betaler brancheaktørerne og brugerne gebyrer på samlet ca. 12 mio. kr. årligt. Der bør således være økonomisk basis for igangsætning af et eller flere af de ovenfor nævnte initiativer, såfremt man finder dette relevant.

3. Ændrede regler for typegodkendelse af radioanlæg

De gældende regler om typegodkendelse af radioanlæg er som ovenfor nævnt til hinder for, at Telestyrelsen kan typegodkende radiokommunikationsudstyr som ikke aktuelt er forudsat anvendt i Danmark.

Med en ændring som den foreslåede vil Telestyrelsen få adgang til at typegodkende radioanlæg, uanset om de vil kunne anvendes på det danske marked eller ej. Telestyrelsens adgang til at typegodkende vil således ikke være begrænset til kun at omfatte udstyr, der vil kunne anvendes efter lovens §§ 13 eller 14.

Såfremt der gives Telestyrelsen denne videre adgang til at typegodkende, vil Danmark desuden kunne tiltræde CEPT/ERC-beslutning »Decision on mutual recognition of conformity assessment procedures for radio and terminal equipment«. ERC (European Radiocommunications Committee) varetager særlige

europæiske interesser på radiokommunikationsområdet og hører under CEPT (The European Conference of Post and Telecommunications). Herefter vil Telestyrelsen kunne foretage typegodkendelse af radioanlæg, der ikke skal anvendes i Danmark, på baggrund af vedtagne CEPT/ERC-beslutninger. Disse beslutninger gennemfører standarder fra ETSI (European Telecommunications Standards Institute), som indeholder de væsentlige radiotekniske krav. Endvidere vil tilsvarende typegodkendelser foretaget af andre CEPT-landes myndigheder kunne accepteres i Danmark. Som følge heraf vil sådant typegodkendt udstyr umiddelbart kunne markedsføres i Danmark uden en forudgående dansk typegodkendelse. Der vil således heller ikke skulle betales gebyr for denne ekstra typegodkendelse, og der skal derfor heller ikke påføres en national mærkning.

4. Ændring af den eksisterende regulering af graveadgang og ekspropriation til telekommunikationsformål

Lovforslaget skal for det første sikre, at forpagtere af jord sidestilles med private arealejere for så vidt angår begrænsning af erstatningsansvar efter lovens § 4, stk. 2. Det følger af denne paragraf, at hovedreglen i § 4, stk. 1, om, at skadevolder ved beskadigelse af telekabler ejet af udbydere af offentlige telenet skal erstatte udgifterne til udbedring af skaden i overensstemmelse med dansk rets almindelige erstatningsregler fraviges, såfremt skadevolder er en privat arealejer og skaden sker på dennes arealer.

Lovforslaget skal desuden sikre, at taksationskommissionen kan stille krav om, at den ansøgende part skal stille sikkerhed til dækning af et eventuelt højere erstatningsbeløb fastsat ved dom.

Endelig begrænses pligten til at tinglyse nedlagte telekabler med tilhørende forstærker- og fordelerskabe til situationer, hvor der nedlægges telekabler i privat ejendom.

C. Lovens administrative, økonomiske, erhvervsmæssige og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vil indebære, at Telestyrelsens myndighedsudøvelse i forhold til den nuværende administration vedrørende tilladelser og tekniske forhold, der både indebærer en konkret forudgående kontrol af de enkelte fællesantenneanlæg og efterfølgende stikprøvekontrol, i fremtiden vil blive reduceret til at tage initiativ til udarbejdelse af en vejledning om den tekniske indretning af fællesantenneanlæg, at fastsætte regler om udstråling fra faste telenet på grundlag af de foreslåede nye bestemmelser herom i frekvensloven

og at reagere på klager over eventuelle udstrålings-/støjproblemer. Dvs. at Telestyrelsens aktivitetsniveau på dette område reduceres betragteligt. Dereguleringen af fællesantenneanlæg forventes således at medføre et opgavebortfald for Telestyrelsen svarende til 5,5 årsværk. Der kan dog opstå en vis stigning i de konkrete støjsager, der behandles i henhold til EMC-lovgivningen.

Samtidig bortfalder gebyrerne for de konkrete optællings- og brugstilladelser på fællesantenneområdet, i og med at tilladelserne og den tekniske regulering og kontrol bortfalder.

Finansieringen af aktiviteter vedrørende de foreslåede nye bestemmelser om udstråling fra faste telenet vil ske via de i medfør af frekvensloven opkrævede frekvensafgifter.

M.h.t. de erhvervsmæssige konsekvenser indebærer lovforslaget som beskrevet en række administrative lettelser for ejere og installatører af fællesantenneanlæg. Herudover må den tekniske deregulering formodes at stimulere den igangværende sammensmeltning af fællesantennenlæggene og den øvrige teleinfrastruktur, med deraf følgende positive konsekvenser for konkurrencen i telesektoren samlet set, hvor fællesantenneanlæggene vil kunne fungere som et alternativt adgangsnætnet til forbrugere.

Begrænsningen af pligten til at tinglyse nedgravede telekabler med tilhørende forstærker- og fordelerskabe i den foreslåede ændring af lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikation vil medføre mindre administrativt arbejde for erhvervslivet.

Lovforslaget om ændrede regler for typegodkendelse af radioanlæg har betydning for Telestyrelsens administration, ved at der for fremtiden kan typegodkendes radioanlæg i videre omfang end tidligere, idet der er tale om en ophævelse af bestemmelsens begrænsning i denne retning.

Samlet set vil en udvidelse af denne karakter ikke betyde væsentligt større forbrug af ressourcer, idet en tiltrædelse af de i pkt. B nævnte CEPT/ERC-beslutninger også kan betyde en samlet nedgang i antallet af henvendelser til Telestyrelsen.

Ændringen vil kunne understøtte, at flere prøvninger kommer til landet, idet situationen ofte er den, at såfremt der ikke kan meddeles typegodkendelse i det pågældende land, så vil prøvningerne heller ikke ske i dette land.

På den baggrund må det derfor forventes, at flere fabrikanter vil vælge at få deres udstyr godkendt i Danmark, da man derved - hurtigt og billigt - vil kunne få godkendt udstyr til anvendelse i flere lande. Som føl-

ge heraf må det forventes, at flere fabrikanter vælger at anvende det danske prøvningslaboratorium.

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

D. Forholdet til EU-retten

En del af baggrunden for den foreslåede tekniske deregulering er en udtalelse fra EU-Kommissionen om den manglende EU-lovmedholdelighed af den gældende regulering, fremsat i forbindelse med en EU-notificering af dels et nyt udkast til fællesantennebekendtgørelse, dels et udkast til nye tekniske forskrifter. Kommissionens udtalelser har således blokeret for, at der fastsættes nye tekniske bestemmelser, og udgør desuden et problem i forhold til den gældende regulering.

EU-Kommissionens kritik omfatter dels kravene om typegodkendelse eller -registrering af udstyr, der indgår i fællesantenneanlæg, dels at der stilles krav om anvendelse af nærmere bestemte former for udstyr. EU-kommissionen anfører, at denne regulering vil udgøre en teknisk handelshindring for udstyr, der produceres i overensstemmelse med teleterminaldirektivet og EMC-direktivet, men som ikke overholder den særlige danske tekniske regulering på fællesantenneområdet.

Kommissionen finder en regulering som den gældende unødvendig, og finder ikke at denne står i rimeligt forhold til formålet med reglerne. Kommissionen henviser bl.a. til, at »udstyr til brug i lignende net normalt ikke er genstand for en så omstændelig procedure«.

Kommissionens udtalelser medfører, at de tekniske bestemmelser for fællesantenneanlæg ikke kan bibeholdes i den nuværende form. Med lovforslagets gennemførelse ophæves den særlige tekniske regulering af fællesantenneområdet helt, og derved løses den verserende EU-notificeringssag vedrørende fællesantennebekendtgørelsen og de tilhørende tekniske forskrifter.

Lovforslagets ændring af lov om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser, der indebærer, at Telestyrelsen kan fastsætte tekniske forskrifter om anvendelsen af frekvenser i faste telenet, for at beskytte radiobaserede tjenester mod skadelige forstyrrelser på grund af udstråling fra disse anlæg, er i overensstemmelse med EU-retten. Det fremgår således direkte af tjenesteliberaliseringsdirektivet (90/388/EØF) artikel 1, a, ii, at forhindring af skadelig interferens mellem radiobaserede telekommunikationssystemer og andre rum- eller landbaserede tekniske systemer i begrundede tilfælde udgør et væsentligt krav.

Ved udnyttelse af Telestyrelsens hjemmel i medfør af lovforslaget til at fastsætte tekniske forskrifter om udstråling fra faste telenet vil der evt. blive tale om notificering i henhold til informationsproceduredirektivt (83/189/EØF).

Tilføjjelsen af et nyt stk. 2 i § 25 i lov om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser sikrer en bedre overensstemmelse med EU-retten ved, at Danmarks adgang til at anerkende udenlandske typegodkendelser ikke hindres, således at målet om fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser sikres.

E. Høring

Udkast til dette lovforslag har været sendt til høring hos relevante ministerier, organisationer og enkeltvirksomheder m.v.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 3

I § 3 og § 5 ændres ifølge lovforslaget betegnelsen »det offentlige telenet« til »de offentlige telenet«. Baggrunden herfor er, at der med liberaliseringen af teleinfrastrukturen findes flere udbydere af telenet, som anvendes til offentlige tjenester.

Til nr. 4

I § 5 ophæves ifølge lovforslaget nr. 1, 4 og 5. De nuværende nr. 1, 4 og 5 giver forskningsministeren hjemmel til at fastsætte forskrifter om fællesantenneanlæg vedr. følgende forhold: 1) Tilladelse til oprettelse, udbygning, indretning og benyttelse af fællesantenneanlæg, 2) teknisk udførelse og godkendelse af fællesantenneanlæg, herunder typegodkendelse eller typeregistrering af det anvendte materiel, og 3) gebyrer til dækning af de udgifter, som er forbundet med administrationen af § 5, herunder de i medfør heraf fastsatte bestemmelser.

Regulering vedrørende tekniske forhold er unik for fællesantenneområdet, idet tilsvarende tekniske krav og tilladelsesordninger i dag ikke rettes mod andre faste telenet, såsom telefoninet, øvrige bredbåndsnet, datakommunikationsnet m.v. En ophævelse vil fjerne det grundlæggende misforhold mellem den nuværende fællesantenneregulering, og den åbne adgang, der med vedtagelse af trin 2 lovpakken i 1996-1997 er skabt, for så vidt angår de øvrige dele af teleinfrastrukturmarkedet, hvor enhver i dag, uden geografisk begrænsning, kan opbygge net og udbyde alle former for teletjenester.

Samtidig ophæves med forslaget hjemlen til at opkræve gebyrerne for de konkrete oprettelses- og brugstilladelser på fællesantenneområdet, i og med at tilladelserne bortfalder.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er baggrunden for forslaget om ophævelse af nr. 1, 4 og 5 nærmere beskrevet.

§ 5, nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 1 og 2, men berøres i øvrigt ikke af lovforslaget.

Til § 2

Til nr. 1

I § 1 i lov om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser foreslås indsat et nyt stk. 3, der udvider lovens anvendelsesområde til også at omfatte frekvensanvendelsen i alle former for faste telenet, herunder også fællesantenneanlæg, med henblik på beskyttelse af radiofrekvens-baserede net og tjenester mod utilsigtet udstråling fra disse anlæg.

Med denne del af lovforslaget videreføres for det første de muligheder, som Telestyrelsen har i den nuværende tekniske regulering af fællesantenneanlæg, hvor Telestyrelsen som en præventiv foranstaltning kan fastsætte regler om, hvilke frekvenser der skal anvendes i fællesantenneanlæg for at forhindre forstyrrelser af radiobaserede tjenester. For det andet udvides anvendelsesområdet til at omfatte alle faste telenet.

Til nr. 2

Med tilføjjelsen af et nyt stk. 2 vil Telestyrelsen kunne typegodkende radioanlæg, uanset at disse ikke vil kunne få tilladelse til frekvensanvendelse i Danmark. Med den foreslåede formulering er det sikret, at en sådan typegodkendelse ikke indebærer, at Telestyrelsen skal udarbejde tekniske bestemmelser men kan foretage godkendelse direkte på grundlag af internationale standarder, der er vedtaget af et anerkendt internationalt standardiseringsorgan. En sådan vedtagelse indebærer, at den pågældende standard er godkendt i overensstemmelse med de statutter, der gælder for det pågældende standardiseringsorgan, herunder at der er gennemført offentlig høring og national afstemning.

Til nr. 3

Med den foreslåede nye § 25 a gives Telestyrelsen hjemmel til at fastsætte tekniske forskrifter for anvendelsen af frekvenser i faste telenet, jf. også nr. 1.

I forbindelse med fremføring af telesignaler i faste telenet, anvendes der internt i disse net radiofrekvenser. Disse kan være årsag til forstyrrelser. Det er derfor nødvendigt via regulering at sikre mulighed for at

beskytte radiobaserede net og tjenester mod utilsigtet udstråling fra sådanne faste net. Manglende regulering kan medføre risiko for alvorlige forstyrrelser af bl.a. frekvenser, der benyttes af politiet og forsvar, nød- og redningstjenester, togkommunikation, flykommunikation og flynavigation. For nød- og redningstjenester og i særdeleshed fly- og togkommunikation kan forstyrrelse af sådanne tjenester betyde fare for, at der opstår livstruende situationer.

Udstedelse af forskrifterne skal være begrundet i risiko for skadelig interferens mellem faste telenet og lovlige radiobaserede telekommunikationstjenester.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er baggrunden for forslaget nærmere beskrevet.

Til nr. 4

I § 28, stk. 7, præciseret det, at Telestyrelsen i konkrete forstyrrelsessager også kan kræve, at anvendelsen af bestemte radiofrekvenser i faste telenet øjeblikkeligt ophører, såfremt denne forstyrrer samfundsvigtig telekommunikation. Telestyrelsen kan endvidere træffe de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette påbud, herunder plombering af apparatet.

Til § 3

Til nr. 1

Bestemmelsen fastslår, at den pågældende udbyder af telenet, i tilfælde hvor erstatningsfastsættelsen i forbindelse med ekspropriation afgøres ved voldgift, af taksationskommissionen kan pålægges at stille et beløb til sikkerhed til dækning af et eventuelt højere erstatningsbeløb fastsat ved dom.

Formålet med bestemmelsen er således, at taksationskommissionen i hvert enkelt tilfælde kan beslutte, hvorvidt der er behov for, at der stilles sikkerhed. Taksationskommissionen afgør i hvert enkelt tilfælde hvilket beløb, der skal stilles som sikkerhed. Beløbet kan f.eks. variere alt afhængig af ekspropriationens omfang m.v.

I taksationskommissionens afgørelse om hvorvidt der skal stilles krav om sikkerhedsstillelse skal alene indgå en vurdering af det pågældende teleselskabs økonomiske soliditet og de evt. problemer, der kan opstå i forbindelse med en evt. efterfølgende inddrivelse af et evt. yderligere erstatningskrav.

Dermed sker der en begrænsning af risikoen for, at det offentlige skal udrede erstatning, såfremt udbyde-

ren af offentligt telenet ikke kan betale den eventuelt udvidede erstatning, som domstolene kan fastslå.

Taksationskommissionens erstatningsfastsættelse kan indbringes for domstolene, jf. henvisningen i lovens § 2, stk. 2, til § 26 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Det følger af § 26 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, at søgsmål om ekspropriation behandles i første instans ved landsret. Sagen anlægges ved den ret, under hvilken vedkommende ejendom er hjemmehørende. Sag om erstatningen skal indbringes for domstolene inden 6 måneder efter, at taksationskommissionens kendelse er afsendt. Spørgsmål, der kan prøves af en taksationskommission, kan ikke indbringes for domstolene, forinden taksationskommissionens afgørelse foreligger.

Til nr. 2

Lovforslaget sikrer, at forpagtere af jord sidestilles med private arealejere for så vidt angår begrænsning af erstatningsansvar efter lovens § 4, stk. 2.

Bestemmelsen er en udtagelse til bestemmelsen i § 4, stk. 1, hvoraf det følger, at skadevolder ved beskadigelse af telekabler ejet af udbydere af offentlige telenet skal erstatte udgifterne til udbedring af skaden i overensstemmelse med dansk rets almindelige erstatningsregler.

Baggrunden for bestemmelsen om at sidestille forpagtere med private arealejere er, at der i en række situationer vil være et klart misforhold mellem den erstatning, som henholdsvis arealejeren og forpagtere får ved at give udbydere af offentlige telenet adgang til at nedgrave et telekabel på jorden, og den - til tider - meget høje erstatning disse kan risikere at ifalde for at have ødelagt det pågældende telekabel, ved f.eks. at grave det over.

Erstatningssager vil ikke kunne indbringes for Telestyrelsen, men vil skulle behandles på privatretligt grundlag.

Til nr. 3

Sigtet med bestemmelsen er at begrænse pligten til at foretage tinglysning af nedgravede telekabler med tilhørende forstærker- og fordelerskabe til alene at omfatte situationer, hvor der nedlægges telekabler i privat ejendom. Denne afgrænsning skyldes, at telekabler og skabe placeret i offentlige veje samt visse andre fortrinnsvis offentlige arealer, ikke vil kunne tinglyses, idet disse arealer ikke er optaget i matriklen.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Stk. 3. Fremføring i det offentlige telenet af lokale programmer må kun ske inden for det område, som tilladelsen til programvirksomhed omfatter. Fremføring af lokale programmer, der spredes ved hjælp af radioanlæg, må dog tillige ske til de kommuner, der grænser op til tilladelses område, og til de kommuner, der grænser op til disse kommuner, jf. § 5, nr. 3.

§ 5. Forskningsministeren fastlægger forskrifter om fællesantenneanlæg og om anvendelse af det offentlige telenet til programforsyning. I forskrifterne kan der fastsættes bestemmelser om følgende forhold:

- 1) Tilladelse til oprettelse, udbygning, indretning og benyttelse af fællesantenneanlæg.
- 2) Brugerindflydelse på programsammensætningen i fællesantenneanlæg.
- 3) Fremføring af lokale programmer efter § 3, stk. 3. I tilfælde, hvor lokale geografiske forhold tilsiger dette, kan kravet om kommunernes beliggenhed i forhold til tilladelsens område fraviges.
- 4) Teknisk udførelse og godkendelse af fællesantenneanlæg, herunder typegodkendelse eller typeregistrering af det anvendte materiel.
- 5) Gebyrer til dækning af de udgifter, som er forbundet med administrationen af § 5, herunder de i medfør heraf fastsatte bestemmelser.

Lovforslaget

§ 1

I lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 138 af 19. februar 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 3*, ændres »det offentlige telenet« til: »de offentlige telenet«.

2. I § 3, *stk. 3*, ændres »jf. § 5, nr. 3« til: »jf. § 5, nr. 2«.

3. I § 5, ændres »det offentlige telenet« til: »de offentlige telenet«.

4. § 5, *nr. 1, 4 og 5*, ophæves.

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 1 og 2.

§ 2

I lov nr. 394 af 10. juni 1997 om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

§ 1. Formålet med denne lov er gennem en aktiv frekvensadministration at sikre en effektiv udnyttelse af de samlede radiofrekvensressourcer. Frekvensadministrationen skal blandt andet fremme brugernes adgang til et bredt, varieret og billigt udbud af teleydelser samt radio- og tv-ydelser som nævnt i stk. 2 og medvirke til at sikre klare, objektive og ikke-diskriminerende rammer for konkurrencen i telesektoren.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på alle former for telekommunikation, der omfatter anvendelse af radiofrekvenser, samt på radiotekniske og frekvensmæssige forhold vedrørende radio- og fjernsynsvirksomhed.

§ 25. Telestyrelsen kan fastsætte tekniske bestemmelser, herunder regler for typegodkendelse m.v., for radioanlæg, som anvendes i henhold til §§ 13 og 14.

Stk. 2. Ud over krav, der fastsættes i tekniske bestemmelser efter stk. 1, skal radioanlæg, der er omfattet af lov om beskyttelse mod elektromagnetiske forstyrrelser og de i medfør heraf fastsatte bestemmelser, overholde det til grund for loven liggende direktivs beskyttelseskrav.

Lovforslaget

1. I § 1 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Loven finder endvidere anvendelse på frekvensanvendelsen i faste telenet, i det omfang det er nødvendigt for at beskytte mod utilsigtet udstråling fra disse anlæg, jf. kapitel 8 a.«

2. Efter § 25, stk. 1, indsættes:

»Stk. 2. For radioanlæg, der ikke er omfattet af stk. 1, kan Telestyrelsen fastsætte regler om typegodkendelse direkte på grundlag af standarder vedtaget af anerkendte internationale standardiseringsorganer.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

3. Efter § 25 indsættes:

»Kapitel 8 a

Beskyttelse mod utilsigtet udstråling fra faste telenet

§ 25 a. Telestyrelsen kan fastsætte tekniske bestemmelser om anvendelse af radiofrekvenser i faste telenet, i det omfang det er nødvendigt for at sikre imod utilsigtet udstråling fra disse anlæg med risiko for forstyrrelser af radiobaserede tjenester.

Stk. 2. I tekniske bestemmelser som nævnt i stk. 1, kan indgå forbud mod anvendelse af visse frekvenser, hvis anvendelse i faste telenet må antages at udgøre en særlig begrundet risiko for forstyrrelse af samfundsvigtige radiobaserede telekommunikationstjenester.«

Gældende formulering

Stk. 7. Telestyrelsen kan kræve driften af radioanlæg, der forstyrrer samfundsvigtig telekommunikation, standset øjeblikkelig og kan træffe de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette påbud, herunder plombering af apparatet.

§ 2. Udbydere af offentlige telenet kan med vedkommende rettighedshaver indgå aftale om at erhverve rettighed over arealet med henblik på nedgravning af telekabler og opsætning af tilhørende forstærker- og fordelerskabe. Ved enighed med pågældende rettighedshaver om rettighedserhvervelsen afgøres erstatnings spørgsmål i mangel af enighed herom af en voldgiftsret, hvor hver af parterne vælger en voldgiftsmand. Hvis der ikke kan opnås enighed mellem voldgiftsmændene, træffes afgørelsen ved kendelse afsagt af en opmand udpeget af præsidenten for vedkommende landsret.

Stk. 2. Erstatningsfastsættelsen kan af hver af parterne ved begæring fremsat overfor opmanden inden 4 uger fra kendelsen indbringes for vedkommende taksationskommission efter reglerne i § 19 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. I øvrigt finder reglerne i § 26 i nævnte lov anvendelse.

Stk. 3. Forskningsministeren kan fastsætte regler om, at den ansøgende part skal stille sikkerhed til dækning af eventuelt højere erstatningsbeløb fastsat ved dom.

§ 4. Beskadiges et af udbydere af offentlige telenet ejet telekabel, erstatter skadevolder udbyderens udgifter til udbedring af skaden i overensstemmelse med dansk rets almindelige erstatningsregler.

Lovforslaget

4. I § 28, *stk. 7*, indsættes efter »radioanlæg«: »eller anvendelsen af radiofrekvenser i faste telenet«

§ 3

I lov nr. 393 af 10. juni 1997 om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål foretages følgende ændringer:

1. § 2, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Ved taksationskommissionens afgørelse af erstatningsspørgsmålet, jf. *stk. 2*, kan taksationskommissionen træffe beslutning om, at den pågældende udbyder af offentlige telenet skal stille et beløb som sikkerhed til dækning af et eventuelt højere erstatningsbeløb fastsat ved dom.«

2. § 4, *stk. 2*, affattes således:

Gældende formulering

Stk. 2. Er skadevolder en privat arealejer, og sker skaden på dennes arealer, begrænses erstatningskrav efter stk. 1. Telestyrelsen fastsætter nærmere regler om, hvilket beløb der maksimalt kan ydes i erstatning.

Stk. 3. Stk. 2 gælder ikke, hvor en beskadigelse af et telekabel må antages at være forvoldt med forsæt eller grov uagtsomhed.

Stk. 4. Har skadevolderen har en forsikring, der dækker skaden helt eller delvis, gælder den i stk. 2 angivne begrænsning af erstatningskravet kun, for så vidt angår den del af kravet, som ikke dækkes af forsikringen.

§ 6. Telekabler med tilhørende forstærker- og fordelerskabe skal tinglyses med tilhørende tinglysningsrids på de berørte ejendomme.

Lovforslaget

»*Stk. 2.* Er skadevolder en privat arealejer, dennes ansatte eller forpagtere af jorden, og sker skaden på skadevolders arealer, begrænses erstatningskrav efter stk. 1. Telestyrelsen fastsætter nærmere regler om, hvilket beløb der maksimalt kan ydes i erstatning«.

3. I § 6 indsættes efter »Telekabler«: », der nedlægges i privat ejendom,«.

Til lovforslag nr. L 75. Skriftlig fremsættelse (29. oktober 1998)

Forskningsministeren (Jan Trøjborg):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, lov om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser og lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål (Deregulering af tekniske krav til fællesantenneanlæg, typegodkendelse af radiokommunikationsudstyr, erstatningsfastsættelse ved skader på telekabler m.v.).

(Lovforslag nr. L 75)

Lovforslaget udgør et samle-lovforslag, og indeholder således forslag til ændring af en række love på teleområdet. Sigtet er 1) en deregulering af de tekniske krav til fællesantenneanlæg ved ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, 2) udbygning af Telestyrelsens muligheder for at typegodkende radiokommunikationsudstyr, og 3) visse mindre ændringer i lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål, og de heri indeholdte bestemmelser om erstatningsbegrænsning og tinglysning.

Fællesantenneområdet har gennem mange år været præget af en meget indgående teknisk detailregulering, omfattende bl.a. et tilladelses-system, der indebærer, at der for hvert enkelt anlæg skal udstedes såvel en oprettelses- som en brugstilladelse, samt en række tekniske minimumskrav. Denne regulering er i stigende omfang blevet uholdbar, bl.a. fordi det i dag er muligt at etablere alle andre former for kabelbaseret

teleinfrastruktur - f.eks. telefoninet - uden nogen form for teknisk regulering heraf. Konvergens-udviklingen, der gradvis udvisker skellene mellem net der anvendes til kabel-tv, og de net der anvendes til tale og data, forstærker yderligere det uholdbare i den gældende regulering. Hertil kommer, at der fra EU's side er fremsat kritik af de gældende regler, som EU-Kommissionen mener udgør en teknisk handelshindring. Lovforslaget indeholder derfor forslag om en total deregulering af de tekniske krav på fællesantenneområdet.

Det er hensigten i et vist omfang at erstatte den bindende regulering af, hvordan fællesantenneanlæg teknisk skal indrettes, med en ikke-bindende vejledning fra Telestyrelsen med tekniske anbefalinger, og i en overgangsperiode at understøtte etableringen af frivillige branchestandarder m.v. herfor.

Derudover indeholder lovforslaget som nævnte ovenfor nogle mindre justeringer og udbygninger af andre dele af telelovgivningen, herunder bl.a. en udvidelse Telestyrelsens mulighed for at typegodkende radioanlæg og dermed en styrkelse af danske testlaboratoriernes forretningsmuligheder på det internationale test- og typegodkendelsesmarked for radiokommunikationsudstyr, og en justering af bestemmelserne i telelovgivningen om erstatningsbegrænsning ved overgravning af allerede nedgravede telekabler, og af tinglysningsbestemmelserne om nedgravede kabler.